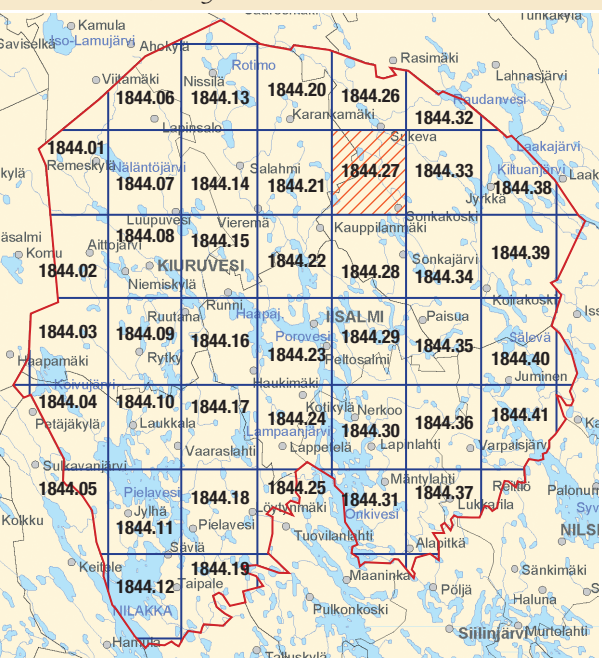

Iisalmen pitäjät 1840-luvulla

Kuntaraja (2010)
Karttopaja: © Maanmittauslaitos,
julkaisulupa nro 173/MML/10

Formulaire

Suomen maanmittareille ohje piirtää ja värittää karttoja.

Suomen Keisarillisen Pää Maanmittaus Konttorin
ylösantama 1824

Maantieteelliset kartoitukset olivat olleet lähes pysyishdyksissä autonoman ajan ensi vuosikymmenet, kunnes vuonna 1840 alettiin suunnitella Suomen uutta yleiskarttaa. Yleiskartan pohjaksi laadittiin vuosina 1841-1855 kartat noin 360 pitäjistä mittakaavaan 1:20 000. Uusi pitäjänkartasto oli selkeä parannus aikaisempaan 1700-luvun pitäjänkartastoon verrattuna, sillä isojakotoimitusten vuoksi oli olemassa jo runsaasti uutta karttojen pohja-aineistoa. Pitäjänkartastoa ylläpidettiin 1800-luvun lopulle saakka piirtämällä tai liimaamalla vanhan kartan päälle uusia tieturia, maanomistuksessa tapahtuneita muutoksia jne., ja pitäjänkarttoille saattoi täten ilmestyä esim. rautatielinja. Pitäjittäin yhdelle rullakartalle piirretyt kartat leikattiin 1940- ja 1950-luvulla peruskartan lehtijakoon ja lehdet liimattiin alustapaperille. Pitäjänkartan lehdet löytyvät Kansallisarkiston kokoelmista suunnitteen peruskartan mukaisessa lehtijakossa.

- Emäkirkko - Moderkyrka
- Kappeli - Kapell och Anex
- Kuninkaankartano ja Säteri - Kungsgård och Säteri
- Kartano - Bebyggda Gårdar
- Kylä - By
- Yksittäistalo - Enstaka Hemman
- Talo - Hemman
- Torppa - Torp
- Talon nro 10 tiluksia
- Rautaruukki - Jern Bruk
- Lasiruukki - Glas Bruk
- Manufaktuuri, Tehdas - Manufakturverk
- Pappila - Prästgård
- Kestiekieviari - Gästgäfvaregård

- Felto - Åker
- Niitty - Äng
- Uudispelto - Åker Upodlingsmark
- Uudisniitty - Ång Upodlingsmark
- Kangas ja Hickkaharju - Moar och Sandåsar
- Korpi - Skogbevixt Måssa
- Avosuo - Flack Måssa
- Kuusivaltainen suo - Grankärr
- Kaskimaa - Svedjemark
- Mäki, Avokallio - Berg

- Järvi - Sjö
- Joki - Åa
- Kivisilta - Bro af Sten
- Nostosilta - Vindbrygga
- Lautta - Färja
- Mylly - Mjöl Qvarn
- Saha - Säg Qvarn
- Puusilta - Bro af Träd
- Puro - Bäck
- Joki, puro - Rännil
- Tuulimylly - Wäderqvarn
- Lähde - Källa

- Hopeamalmio - Silfvermalm
- Kuparimalmio - Kopparmalm
- Rautamalmio - Jernmalm
- Muinaisraunio - Ruin
- Neljännestolppa - Fjerdelsstolpe
- Lehtimetsä - Löfskog
- Havumetsä - Barrskog
- Yleinen maantie - Allm. Landsväg
- Pitäjäntie - Sockneväg
- Kylätie - Byaväg
- Yleinen talvitie - Allm. Winterväg
- Valtakunnan raja - Riksgräns
- Lääninraja - Länegräns
- Kihlakunnan raja - Häradsgräns
- Pitäjänraja - Socknegräns
- Kyläraja - Byagräns

Iisalmen Pitäjä

Kartoitusvuosi:
1844 - 46, täydennetty 1890
Alkuperäinen Kartta:
Kansallisarkisto
Mittakaava: 1 : 20 000

Kartan koko:
n. 25 % pienennys
alkuperäiseen
15 1/2 v. Virstamäärä kestkiekivariasta kestkiekivariin
Virsta on vanha slaavilainen
lainsana
• Ruotsin virsta 2672 m
• Venäjän virsta 1066 m
• Suomen virsta 1069 m
Karttoittajat:
Waramaanmittarit P. G. Hynen
T. E. Härtman
G. Thilen
Tulkinta: Heikki Rantatupa,
Matti Pehkonen
Painopaikka:
Painotalo Seiska Oy
Painoika: v. 2010
Karttanumero: 1844-27